

H A J D U F Ö L D

Előfizetési ár helyben és vidéken 1 hétre 200 K.
Egy hónapnál hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el!
Egyes példány hétköznap és vasárnap 10 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Nyilatkozatok

Jelentek meg a napokban az egyik debreceni reggeli lapban, amelyekben kifogástalan magyar gondolkozású tősgyökeres debreceni polgárok közölszik, hogy nekik a minap megalakult *Községi Párthoz* semmi közük sincsen, annak tagjai közé az ő nevük csak tévedésből kerülhetett, egyszóval Debrecennek a *Községi Párthoz* tömörült nemzeti érzésű keresztyén magyarságával közösséget vállalni nem hajlandók.

A *Községi Párt* s a benne tömörült debreceni magyarság tömegereje nem szorult arra, hogy céljai felé való feltartóztatlan előretörésben győnge tollunkkal sepergessük el utjából a szalmaszálakat s egy szót sem vesztve a dolgra, ha a szóbanforgó nyilatkozatokból azt nem kellene látnunk, hogy bujtogaték és méregkeverék becsületes magyar emberek jéhiszeműségével ismét galádul visszaélték.

Mert ha azok, akik nyilatkozó polgártársaink pennáját fogták, tényleg olyan nagy jóindulattal viseltettek irántuk, mint ahogyan mutatják, akkor nyilatkozataiknak aláírása előtt körülbelül a következőket kellett volna velük becsületes nyíltsággal közölni:

A törvényhatósági hatalomért Debrecenben épügy, mint akármely más városban Csonkamagyarországnak, a félelmesen szervezkedő, nemzetközi zsidó szociáldemokráciával szemben csupán egyetlen part, a keresztyén magyarság egységes tábora tudja a győzelem reményében felvenni a harcot; az a tábor, amelyet nálunk jelenleg a *Községi Párt* reprezentál. És aki ezt a táborot gyengíti, akaratlanul is a vörös lobogó utját egyengeti, mert — illetékes szájából hallhattuk a minap — a se hideg, se meleg, ugynevezett liberális közepszernek tömegei sincsenek s ennél fogva esélyei sem lehetnek; s a legkevesebb kilátása lehet a győzelemre annak a félvörös, szabdkörmives városi despotizmusnak, amelyet ugy a vörös baloldal, mint a nemzeti jobboldal tömegei Márk Endréstől és Freund Jenőstől együtt halálosan meguntak már. Ilyen körülmények között nyilatkozó polgártársainknak nem maradna egyéb hátra, ha már a *Községi Párt* magyaráival a közösséget megtagadták, hogy vagy a Márk Endre zsidóival bukjának, vagy a Szamueli zsidóival győzzenek. Harmadik esélyesség sincsen. Már pedig ahogyan mi a nyilatkozó polgárokat ismerjük, ilyen győzelem nem kevésbé kellemetlen volna a számukra, mint az elbukás. Nekünk ezuttal több mondanivalónk nincs. És ha ezek után a *Községi választás* is a nemzetgyűlési választáshoz hasonló kellemetlen meglepetéssel találna szolgálni, a felelősséget teljes mértékben azokra hárítjuk, akik többek közt a nyilatkozó polgártársaink pennáját is vezették.

Az ébredők hadat üzennek a jóvátételnek

Budapest, december 14. Az Ébredő Magyarok Egyesülete szerdán este kerületközi értekezletet tartott igen nagy érdeklődés mellett.

A gyűlésen felszóltak többek között **Tasnády Kovács József** elnök is, aki a következőket mondotta tomboló tapsvihár közepett:

— Ha Korányi azzal jön haza Párisból, hogy a magyar jóvátételt teljesíteni kell, akkor az ébredő magyarok azon lesznek, hogy jóvá tegyék azt a lépést, amellyel a trianoni béklyóba beléptünk.

Az ellenzék személyeskedései lehetlenné teszik a nemzetgyűlés komoly munkáját

Liberális-vörös terror a Házban - A miniszterelnök zárt ülésen nyilatkozik Rassai ügyéről -- Propper újra kommunista fészket akar teremteni a Munkásbiztosítóból - Huszár, az álszamaritánus

— Budapest, dec. 13. Míg az ülésteremben a biztosító társaságról szóló törvényjavaslat szakaszai emelkednek gyors egymásutánban törvényerőre, addig a folyosón mindig *Ulain* ügye körül folyik a vita. Szinte fiók parlamentté válik a folyosó, amely sokkal több érdeklődőt vonz magához, mint a benti tárgyalás.

Bent a kormány feje fölött egyre ott látják lebegni a határozatképtelenség Damokles kardját és egyre berreg a folyosóra szóló csengő, hogy behívja a képviselőket. Az ellenzék azonban nem hajlandó elmulasztani a sok alkalmat, annak demonstrálására, hogy a kormánypárt közönyössége lassítja a munkát s ezért sietve megállapítja a határozatképtelenséget.

Ma a szociáldemokraták kérték a határozatképtelenség megállapítását, ami meg is történt.

Szünet után azonban megsűrűsödött a jobboldal s akkor a baloldal tátongott az ürességtől. A folyosón szakadatlanul folyik tovább a tárgyalás, illetve a politikai cselvetés. Ennek pedig mesterei Rakovszky István, Andrassy Gyula és Pallavicini Gyula ögróf, akiknek ma igen jó napjuk volt és még az sem bántotta őket, hogy Lovászit és Garamit ünnepelték. Ezeknek az uraknak az a fontos, hogy a kormánypártnak narancshéját csuszítottak a lába alá és ez az *Ulain*-ügy.

Bethlen István gróf miniszterelnök azonban nem az az ember, aki hamar elvágódnék és ezért új gáncsról kell gondoskodni. Erre viszont jó az interpelláció.

Mint ahogy azonban az interpellációig még hosszú idő van és eddig ezer és ezer az alkalom, hogy a puskaporos levegő robbanjon, új anyagról kell gondoskodni.

Rassai az *Ulain* ügyet nem akarja abbahagyni és ezért személyes megtámadtatás címén szólal fel. *Ulain*, aki a teremből kimenőben van, a szociáldemokraták kiáltásaira szembe fordul az ellenzékkel, azonban *Huszár Károly* segítségére siet *Rassay*nak és távozásra akarja bírni *Ulain*t.

Ez ellen *Gömbös Gyula* a legereyesebben tiltakozik és ezzel még fokozódik a baloldal dühe, amely csak akkor ül el, amikor *Bethlen* a maga szokott nyugalmával kijelenti, hogy hajlandó nyilatkozni a *Rassai-Ulain* ügyről, de csak zárt ülésen. Annnyira ismerik a miniszterelnököt, hogy nem szokott a levegőben beszélni és így könnyen lehet hogy az az öröm, amelyet a liberális tábor *Rassai* felé a nyugta kapcsán megütdött, a miniszterelnök nyilatkozata után a kárvalott cigány örömevé válik.

A parlamentben kölömbben a ma lefolyt *Ulain-Huszár-Gömbös* jelenetet a legkülönbölegéppen kommentálják.

Gömbös Gyulától, mint az egységspárt alelnökétől talán nem volt politikai az, hogy a legdurvább szidalmak kereszttüzében *Ulain*t, akinek az eljárását ő maga is elítélte, meg akarta védelmezni, azonban indító momentuma annál férfiasabb, mert a bajban levő *Ulain*t attól az álszamaritánus fel-lépéstől akarta megvédeni, melyben *Huszár Károly* akarta részesíteni.

Huszár Károly megmagyarázta, hogy nem akarta kivezetni *Ulain*t, csak csillapítani, mire *Gömbös* sajnálkozásának adott kifejezést. Ezzel az ügy el is lenne intézve. Nem lehet azonban szó nélkül hagyni azt a szerepet, amelyet *Huszár Károly* állandóan játszik, amely őt abba a látszatba sodorta, mintha tényleg a miniszterelnökség volna egyetlen

célja s állandóan ez irányban dolgozna. Ezt egyébként a szocialisták ünneplő szavai is bizonyítják, amit feléje kiáltottak: „Éljen *Huszár Károly*, a jövődó miniszterelnök.” *Huszár Károly* politikája az álszamaritánus politikája. Hogy pedig ez kinek használ, azt eléggé szemlélteti a szocialistáknak feléje hangzó éljenzése és tüntető tetszésnyilvánítása.

A nemzetgyűlés ülését *Szcitovszky* elnök fél 11 órakor nyitotta meg. Bemutatja *Debrecen város közönségének feliratát az állam által engedélyezett beszerzési segélyeknek a városi tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra való kiterjesztése tárgyában*. A közadók kezeléséről szóló törvényjavaslatot a Ház harmadszori olvasásban is elfogadja.

Ezután áttérnek

A biztosítási magánvállalatok állami felügyeletéről

szóló törvényjavaslat tárgyalására. *Bék Lajos* kívánatosnak tartaná, ha behoznák az állami ellenőrzést a biztosítóknál, szocialis gazdasági és pénzügyi politikai szempontból.

Igen fontos a díjtartalék kérdése. Ennek kezelésénél is a legmesszebbmenő jogot kellene biztosítani az államnak.

Haller István hozzájárul az állam ellenőrzéséhez, mert ez védelem, tehát szocialis célt szolgál. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Mint ahogy több felszóltól nines, az elnök a vitát berekeszti.

Kállay Tibor

pénzügyminiszter: Rendkívüli viszonyok között élünk, amelyek állandóan befolyásolják gazdasági életünket s magukban véve is óvatosságra intenek abban a tekintetben, hogy merev szabályozást ne csináljunk az ilyen kérdésekben.

Észrevétel tárgyává tették azt is, hogy a biztosítókat annakidején aranykoronában fizették és most papirkoronában kapják vissza. Az a kérdés, ki viselje a pénz leromlása következtében előállott terheket, a hitelező-e vagy az adós. A nemzetközi jogban általában az az elv uralkodik, hogy a hitelező viselje ezeket a terheket.

Kéri a törvényjavaslat elfogadását.

Óriási vihar *Ulain* kimenetele körül

Ezután *Rassai Károly* személyes kérdésben szólal fel. En tegnap *Ulain képviselő urat megszántam*, — mondotta — mert láttam, hogy össze van törve.

Ulain: Kár volt önnek engem megszánnia!

Nagy zaj tör ki minden oldalán. A baloldal állandó becsmérő kifejezéseket kiáltoznak *Ulain* felé és követelik, hogy távozzék a teremből. *Ulain* kifelé indul, majd újra vissza jön. Ekkor *Huszár Károly* megý hozzá és kifelé akarja kísérni, mire

Gömbös odaugrik és visszatolja Huszárt.

Óriási zaj tör ki erre, a baloldali képviselők éljenzik Huszárt.

Az elnök a nagy zajban kénytelen az ülést felfüggeszteni.

A képviselők nagy része a teremben marad és ott tárgyalják a történeteket.

Usetty hangosan kijelenti: Igaza volt Huszár Károlynak. A szélső baloldal Gömbös felé kiáltja:

— Menjén a MOVE-ba diktálni.

Gömbös Rakovszky István padja felé megy és azt mondja:

— Nincs joga egy képviselőnek sem kiutasítani a másikat a teremből, a mentelmi jog védi a képviselőket.

Mielőtt az ülést megnyitották volna, Létoy Ernő közbekiált:

— Éljen Huszár Károly!

Az ellenzék erre tüntetőleg éljennezi kezdi Huszárt.

Az elnöki székét Szcitovszky Béla foglalja el.

Rassai és a Ház asztala

Rassal folytatja beszédét: Mint-hogy Ulain utal arra, hogy az aktákról a miniszterelnök urnak is jelentést tett, felkérem a miniszterelnök urat, tegye a Ház asztalára azokat az aktákat, amelyek bécsi utamra vonatkoznak.

Ulain kilépett az egységes pártból nyilvánvaló, hogy az egységes párt érezte, hogy ő oly erkölcsi terhet jelent, hogy meg kell tőle szabadulni.

Rakovszky István: Ulain a helyzet ura!

Bethlen István gróf miniszterelnök mosolyog.

Rassai befejezi beszédét.

Friedrich hazaárulási kalandja

Ezután Friedrich István személyes megtámadtatás címén kér szót. A mult nemzetgyűlés folyamán a pártelnökökkel és a Ház akkori elnökével közölték, hogy én közönséges hazaáruló vagyok, eladtam Magyarországot érdekeit Csehországnak és hogy egy órán belül le lesz tartóztatva az a kapitány, akit a hazaáruló iratokkal Massarykhoz, a cseh államfőhöz delegáltam.

Idők multak, jött a királypuccs, letartóztatott s három napig a rendőrségen tartották. Négy-öt nap múlva prez. ntálták a jegyzőkönyvet, melyben egy főhadnagy azt állította, hogy statárium idején toboroztam és fegyvereket osztottam szét.

Azzal a kéréssel fordulok a kormányhoz, járjanak utána, igazak-e a vádak. Akkor én akasztófára való vagyok. Meltóztassanak bíróság elé állítani, mert parlamenti bizottság kiküldésére nem megyek bele.

Nincs jelentősége...

Bethlen gróf miniszterelnök: Valóban meglep Friedrich képviselő ur felszólalása. Az egész hazaárulási kalandról eddig egy betűt sem hallottam, most hallottam először a képviselő ur szájából. Ha a képviselő ur kívánja, a magam részéről hajlandó vagyok bármikor kijelenteni, hogy soha ilyen jelentést nem kaptam és ha kaptam volna, akkor sem tulajdonitanék annak nagyobb jelentőséget.

Ez semmiféle összefüggésbe nincsen a jelen ügygel. Emondotta, hogy toborzással és fegyverkiosztással vádolták. A kormánynak kötelessége volt gondoskodni arról, hogy az országban a rend fel ne boruljon. A jelentésből pedig nem lehetett tudni, melyik az igaz. Azóta a bíróság a képviselő urat szabadlábra helyezte. Nem látom

Utána

Bethlen István gróf

miniszterelnök szólal fel:

A képviselő ur úgy állította be ezt az ügyet, mintha én lettem volna az, aki a vádat vele szemben kövacsoltuk volna. Maholnap oda ju'unk, hogy minden egyes képviselő cselekedetéért vagy nyilatkozatáért a miniszterelnök lesz felelős. (Felkiáltások, nagy zaj az egész Házban.) *Én eleve tiltakozom a nemzetgyűlés színe előtt e beállítás ellen, amely ellentétben van az összes tényekkel.*

Semmiféle vádat a Ház elé nem hoztam, sőt a Ház színe előtt elsőnek szolgáltattam a képviselő urnak személyes elégtételt. Nem látom be tehát, hogy a képviselő ur akkor, amikor a maga becsületét védi, miért tartja szükségesnek, hogy ebből politikai ügyet kövacsoljanak. (Ugy van, ugy van!) a jobboldalon. Nagy zaj az egész Házban.)

En tegnap azt mondtam, hogy igenis kötelességemnek tartottam meggyőződni, hogy milyen alapja van az Ulain vádjának, amely az inkrimináció tárgyát képezte. Erre vonatkozólag jelentéseket kaptam. *Én ezeket a jelentéseket zárt ülésben hajlandó vagyok a Ház elé terjeszteni.*

Ezzel is módot akarok nyújtani a képviselő urnak, hogy védekezhessenek és hogy egy szót se mondhasson atekintetben, hogy a kormány a legmesszebbmenően nem adja meg neki az alkalmat és illoyálisán jár vele szemben el. A legiloyálisabban jártam el és járok el ebben a kérdésben, de az ellen a leghatározottabban tiltakoznom kell, hogy ez az ügy politikai ügyvé fajuljon.

tehát annak okát, miért kell ezt az ügyet tárgyalni.

Gömbös Gyula

szólal fel ezután: Kijelentem, hogy Ulain képviselő a pártban volt tegnap, hogy a köztem és az ellenzéki urak között lefolyt beszélgetéssel kapcsolatban közölje velem a pártból való kilépését.

Az előbbi incidens alkalmával Huszár Károly felé léptem. Azt gondoltam, ki akarja vezetni Ulain képviselő urat és meg akartam akadályozni ebben. Közben értesültem, hogy Huszár Károly jóhiszeműleg akarja megakadályozni abban, hogy tovább a tumultusban maradjon. Ezért a fellépésért sajnálkozásomnak adok kifejezést. Igenis kénytelen vagyok kijelenteni, hogy barátomat még ilyen helyzetben sem tudom elhagyni.

Rassai Károly kifogásolja, hogy a miniszterelnök csak az utolsó percben állott fel szólásra. Célszerűbbnek tartanék parlamenti bizottság kiküldését, vagy pedig nyilatkozzék a miniszterelnök ur, mikor hajlandó erre. (Bethlen odakiáltja Rassinak: Holnap!)

— Azt is akceptálom, hogy zárt ülésen intézzék el a dolgot. Ugy érzem, hogy ez az ügy ezzel el van intézve.

Ezután az elnök napirendi javaslatot tesz.

Eckhardt Tibor és Nagy Ernő személyi vitája után — ami alatt az elnök Nagy Ernőt a „panamista” kifejezésért rendreutasította — áttértek az

interpellációkra

Kéthy Annának a hadigondozottak járadékilletékéről előterjesztett interpellációját kiadták a népjóléti miniszternek.

Pakots Józsefnek a monori földmunkások ügyében mondott inter-

pellációjára nagyatádi Szabó István

miniszter adott megnyugtató választ.

Kommunista fészkek . .

Propper Sándor a munkásbiztosító kérdéséről teszi szövé. Az autonómiát vissza kell állítani, ezt követelik a munkások és a munkaadók is.

Gadl Gaszton közbeszól: Az kommunista fészkek volt.

Propper: Minden hivatal kommunista fészkek volt, mert minden hivatalban voltak kommunisták. Különben is a munkások csak cselédjei voltak a kommunizmusnak, de odaát az urai örülnek.

Erre nagy zaj és láma keletkezik a kormányparton. Rendre rendre! Disztíngváljon! Hallatlan, hallatlan! Már megint kezdi a személyeskedést! és hasonló kifejezések hangzanak el. Az elnök Poppert rendreutasítja.

A „Nép” és „Szózat” éles szembehelyezkedése a destruktív újságíró egyesülettel - A keresztyén sajtónak nem diktálhat a zsidó forradalmár hírlapíró testület

Budapest, dec. 13. Politikai körökben nagy feltűnést keltett az a magatartás, amellyel a Nép és a Szózat című napilapok szembehelyezkednek a Budapesti Újságíró Egyesület ismeretes határozatával, amely határozat a kari szolidaritásra való hivatkozással megköveteli minden organumtól és újságirótól, hogy a rendtörvény ellen küzdjön. Ez talán az első eset, amikor a sajtót érintő esetben kerül egymással ki-egyeztethetetlen ellentétbe az intranzigensebb újságíró gárda a részben közönyt, a részben teljesen forradalmi irányzatú társadalommal.

Különösen a fajvédelmi koncentráció képviselői tagjai adtak jelét afőlötti örömlüknek, hogy immár több lap szembe mert szállni az ugynevezett kari szolidaritással, amely

Farkas Istvánnak a dohányspekuláció ügyében előterjesztett interpellációját kiadták a pénzügyminiszternek.

Fábián Béla az állami tisztviselők, különösen a bírák évi pot-díjának ügyében interpellál.

Daruváry igazságügyminiszter kijelenti, hogy mindent megtehet, amit ez irányban megtehető. A pótdíj különben is törvénybe van iktatva. Leghelyesebb volna a törvényrevíziója alkalmából rendezni a dolgot, ami a közel jövőben meg is történik.

Az igazságügyminiszter választ az interpelláló képviselő és a Ház tudomásul vették.

Több interpellációt kiadtak az illetékes minisztereknek, részint pedig elhalasztották s ezután az ülés 5 órakor véget ért.

cégár alatt kényszerítette eddig a liberális faji újságíró társadalom a keresztyén magyar újságírókat az együttműködésre. Néhány vidéki képviselő annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy kerületének keresztyén lapjai minden bizonytalanságot fogják a Szózat és a Nép állásfoglalásához.

A fajvédelmi koncentrációban ma egyébként megdöbbenést keltett az, hogy a rendtörvény ellen harcban indulók között keresztyén lap is szerepel, így a Nemzeti Újság és a Magyarorszag, amelyek érthetetlen módon épügg aggódnak a sajtó erkölcesök szabályozásáról, mint az Estes Világ. Különben hír szerint e két lap munkatársai közül sokan szembehelyezkedtek a szerkesztőségük részéről elfoglalt állásponttal.

Forradalmi akcióra készül a liberális-vörös szövetség

Budapest, dec. 13. Az ellenzék körében néhány nap óta erős titkos akció készül, amely a legfelsőbb hely ellen merészkedik törni. Ez a kísérlet annyira illoyalis és durva, hogy indokolatlan voltáról maga az ellenzék is meg van győződve. Az akció tulajdonképeni célja az, hogy a kormányt lehetetlen helyzetbe hozva, megbuktassa.

Rágalmaz a podzsupán

Eckhardt Tibor a nemzetgyűlés ülésén Nagy Ernővel támadt afférből kifolyólag ma a következő nyilatkozatot tette közzé a Magyar Országos Tudósítókban:

Nagy Ernő nemzetgyűlési képviselő a nemzetgyűlési tegnapi ülésén közbeszólás alakjában súlyos, sértő gyanúsítást kockáztatott meg velem szemben, amit a nemzetgyűlés mai ülésén, felszólalásomra válaszolva megismételt. Ezuton is felszólítottam őt, ne bujjon a mentelmi jog mögé, hanem adja elő rágalmait a nemzetgyűlésen kívül teljes felelősség mellett. Én a bűnvádi feljelentést haladéktalanul megteszem ellene és módot nyújtok neki a legszélesebbkörű bizonyításra. Amíg azonban ezt meg nem teszi, hitvány rágalmazónak minősítem. Eckhardt Tibor miniszteri tanácsos s. k.

Nincs még döntés a magyar jóvátétel ügyében

Bethlen István gróf miniszterelnök ma este magához kérte a sajtó képviselőit és tájékoztatta őket néhány külpolitikai kérdéstről. A miniszterelnök megemlítette, hogy a magyar jóvátétel kérdésének eldöntése csak a legközelebbi hóna-

Hogy milyen lelkiismeretlen ez a terv, abból is látszik, hogy maga Andrassy helyteleníti, mert ellene közjogi aggodalmi vannak. Ugy-látszik az ellenzék dühében és elvakultságában nem veszi észre a nemzet egyre növekedő ingerültségének nagyságát, ami igen könnyen azt eredményezheti, hogy a nemzet jogos haragja fog elbánni vele.

pokon belül válhatik előreláthatólag aktuálissá. A reparációk kérdésének elintézése meglehetősen hosszadalmas eljárás. Párisban ülésezik a nagy reparációs bizottság, amelyben a kisanant megbizottja is helyet foglal. A magyar ügyekkel külön bizottság foglalkozik, a külön magyar bizottság egyes speciális kérdésekben külön albizottságot küldött ki. Így például a levált ország-részekben maradt állami javak értékelésére, az államadóságoknak az utódállamok között való elosztására stb.

— Textil üzlet. Molczer nyug. ezredes budapesti textil vállalata a Péterfiak lakanyában textil üzletet nyitott. Igen olcsó árak!

— Elveszett kedden délután hat órakor a Bika-szállótól a Piac u. 42. számig egy fél gyermek lakkeipő. Becsületes megtaláló jutalomban részesül Barta Ferencné női dívat-áruházában Hungaria-kávéház mellett.

GERBEAUD.

floris., stb. desszertek, színházi cukorkák, tejszokoládék ooo
CSEMEGE ÜZLETBEN
Hungaria kávéház mellett. Piac u. 55.

Népszavazást az oláh megszállott területen

Budapest, dec. 13. Mezőhegyesen tegnap nagy népgyűlés volt mintegy 4000 ember jelenlétében, amelyen osztály és nemzetiségre való tekintet nélkül az egész környék képviseltette magát.

A községi főjegyző indítványára határozati javaslatot fogadtak el, amelyet a Kormányzóhoz is felterjesztettek. A határozati javaslat így szól:

Mezőhegyes községe értesülvén Békéscsaba határozatáról, ahhoz szívesen és lélekkel csatlakozik és követeli, hogy az oláhok által megszállott területen rendeljék el a népszavazást, mert a nemzet nem hajlandó tovább tűrni vérei sanyargatását és ha igazságot nem kap, kénytelen más eszközökhöz folyamodni.

„Az olcsóság ma még a messze jövő reménye”

Befejeződött a népszerű főiskolai előadások első ciklusa

Szerdán este tartotta meg a népszerű főiskolai előadások ciklusának befejezőjeként Versényi Tibor, a Debreczeni Első Takarékpénztár vezérigazgatója felolvasását a gazdasági helyzet kilátásairól.

— Az állam pénzügyi szerkezetébe van megrongálva — mondotta — annak következménye a drágaság. Ennek megjavításától lehet tehát a nyomtasztó gazdasági helyzet enyhítését várni.

Statisztikai adatokkal bizonyította be, hogy a buza alkalmatlan az általános értékmérő szerepére, mert átváltozása igen nehézkes s így nem fejezi ki az általános árrányzatot.

Az állami beavatkozás nem csökkentheti soha az árakat, különösen ma, mikor bizonyos esetekben maga az állam kénytelen a drágulást elősegíteni, bár a pénzügyi konstellációkat tekintve ez mindenesetre megokolt.

A korona stabilizálására egyetlen módnak a kivitelezett gazdasági tevékenység, mely feltétlenül egészséges alapon oldaná meg a kérdést. Munka által fokozzuk a termelést és mindon törekvésnek, mely ennek meg-hiúsítását célozza, gátat kell vetni. Az olcsóbbodás — mondotta — ma még a messze jövő reménye.

Tartalmas előadása után

dr. Máday István

tanársegédnek az intelligenciának gyakorlati uton való megismerési módszereiről tartott fejtegetései fejezték be a rendkívül eredményes és magas színvonalú előadások sorozatát.

Végül dr. Teghze Gyula rector köszönte meg a közönség megjelenését, azon reményének adva kifejezést, hogy a februárban kezdődő második ciklus is hasonló érdeklődésre tarthat majd számot.

— Imakönyvek, emlékkönyvek, képeslapalbumok nagy választékban Antalfynál.

— Papa, mama kérem képeskönyvet, csillagszórót, karácsonyfadíszeket Springer bácsi könyvesboltjából vegyetek.

Debrecen a vagyonváltás ügyében panasszal fordul a közigazgatási bírósághoz

Felemelt villamostarifa: nincs fűzetjegy
A jótékonyági adó kezelése

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága december 13-án délután ülést tartott a város háza kis tanács-termében dr. Vargha Elemér tb. főjegyző elnökele alatt.

Napirend előtt Fejér Ferenc interpellált

a villamos vasuti fűzetjegyek árusítása ügyében. A legutóbbi bizottsági közgyűlés jóváhagyta a tarifaelemelést és határozatot hozott, hogy a villamoskocsikhoz fűzetjegyek legyenek beszerezhetők. A tarifaelemelés megtörtént, de fűzetjegyeket csak az igazgatóságnál lehet kapni

A bizottság tudomásul vette a felszólalást és sürgős intézkedést helyeztet elhatárolásba.

Jóváhagyták a jótékonyági adót

Vásáry István tanácsnok ismertette ezután a belügyminiszter leiratát, mely szerint a megszállott jótékonyági adó beszedésére vonatkozó jogot jóváhagyta. Egyúttal elrendelte a miniszter, hogy a kezelés módjairól időnként jelentést küldjön a város.

A kisantant lázasan készülődik a tavaszi balkáni hadjáratra

Poincaré lemondott a Ruhr-vidék megszállásáról
A kemalisták oroszokkal is okkupálják Tráciát

A londoni konferencia elhalasztására és a német javaslatok elutasítására ma válaszol a német kancellár és kijelenti, hogy nem valami örvendetes az, hogy még a közönséges tárgyalásba bocsátkozásra sem mutatnak hajlandóságot az antant hatalmak.

Vizont Poincaré a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy Franciaország semmiesetre sem várhat tovább a jóvátetelekre. A londoni konferencia eredménytelen elhalasztása után a brüsszeli döntő tanácskozás sem történt meg.

A Ruhr-vidék megszállása

A Párisból ma érkező hírek egybehangzóan közlik, hogy Poincaré Millerand elnökkel történt tanácskozás után végleg lemondott a Ruhr-vidék megszállásának tervéről.

Ezek a jelentések megerősítik azt a Berlinben uralkodó felfogást, hogy a londoni konferencia fősbeszakítása Németországra nem kedvezőtlen. A német javaslatokat ugyan elutasították, de ugyancsak elutasították a Poincaré részéről javasolt erőszakos megoldást is. A német kormánynak e szerint január 2-ig elég ideje lesz elfogadható új javaslatokat előterjeszteni.

Lausanneban kritikus a helyzet

A lausannei tárgyalások az eredménytelenség jegyében folynak tovább. A tárgyalás folyamán az igazgatóság fokozódik és éles viták folynak mindkét részből. Már megállapítható, hogy a legnagyobb valószínűség az, hogy a tárgyalások eredménytelenül fognak befejeződni. A törökök a kapitulációk kérdésében sem engednek és nagyon valószínű, hogy visszamenőleg

A vagyonváltás lerovása körül Ugyancsak Vásáry István tanácsnok ismertette hosszadalmasan a vagyonváltás körül támadt összetett-kérdéseket.

Egy régebbi törvény elrendeli, hogy a vagyonváltást a telekértékkadó alá eső földterületeknél ennek kétszeresére után kell buzaértékben befizetni. Debrecen területén ezt már végre is hajtották.

Most azonban a pénzügyigazgatóság felvilágosítást kért a varostól a vagyonváltás lerovása tárgyában és a város arra az állaspontra helyezkedett, hogy nem ő szállt szembe a miniszteri rendelettel, hanem a rendelet intézkedik az alaptörvénnyel ellentétesen.

A jog- és pénzügyi bizottság javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, hogy a miniszter és a város között felmerült összeütközésben a közigazgatási bírósághoz forduljanak panasszal.

Dr. Vargha Elemér tb. főjegyző kevéssel fél 5 óra után berekesztette az ülést, mire a bizottság több tagja felbőjt.

fejezte a biztosított és nem biztosított osztrák és magyar államadó-ságoknak az utódállamok között való felosztását.

Fegyveres osztályhar

A nemzetközi béke konferenciára Racek a fegyveres akció után val osztályharc mellett foglalt állást. Vandervelde ezt válaszolta Radeknek, hogy a bolszevisták jobbat tennék, ha Georgiát felszabadítanák és nem végeznék ki a szocialistákat

Szadánban

A Reuter iroda kairói jelentése szerint felkelés tört ki. A bennszülöttek több rendőrt és kereskedőt meggyilkoltak és Szadánban megtámadták a főrendőrállomást. A támadókat visszaverték, a büntető rendszabályok folyamatban vannak.

Heves választási harc az ügyvédi kamarában

Vasárnap, december 17-én lesz az ügyvédi kamara tisztújító közgyűlése s a tisztújítást máris heves választási harc előzi meg.

Az ügyvédek zöme az eddigi elnök, dr. Kőrösi Kálmán köré csoportosul, aki eddigi eredményes munkájával rá is szolgált az ismételt megbízásra.

A zsidó szabadkőműves, tulzó liberális ügyvédek jelöltje Márk Endre, de közülök többen nincsenek megelégedve Márk jelölésével. Ezek dr. Hódy Béla körül csoportosulnak, aki a Róssai-párt egyik fő hangadója. Őt támogatja az ügyvédi kamara egy-két szocialdemokrata alappon álló tagja is.

A választást általánosan nagy érdeklődés előzi meg. Több önjelölt is tapogatózik, de ezeknek semmi reményük sincs arra, hogy a választás esélyeitől szerencsésen győzelemmel kerüljenek ki.

A piaci árak

A tegnapi nap folyamán a debreceni piacon a következő árak alakultak ki:

Élelmiszer és gyümölcs piac: Tej 60, tejfel 200—220, túró 200—210, vaj 900—950, juhtúró 420—440, kenyér, fehér 120—128, barna 88—98, borsó 90—95, káposzta 20—25, veres káposzta 50—55, sárgarépa 8—14, zeller 2—10, cékla 24—25, sültök 20—25, citrom 30—40, fokhagyma 140—150, alma 80—150, körte 80—150, birs alma 80—120, dió 200—210, tojás 40, burgonya 30—32 korona.

Huspiac: Liba, ruca kövér 500—530, hal 150—500, marhahús 220—300, növendék marha 200—280, borjú 280—300 korona.

Füziac: Tüzifa 950—1000, tuskó 900—950 korona.

Termény piac: Buza 9700—800, rozs 6700—800, árpa 6700—800, zab 6600—6700, tengeri szemes 5600—5800, csöves 4300—500 korona.

Szárnyaspiac: Tyúk 900—1400, ruca 1450—2500, pulyka 1800—5000, sovány liba 2600—4000, csirke paprikásnak 600—700, rántani 300—400, kicsi 250 korona.

— Irjáné Bognár Mathild dalostélye Hammerstedt János zongoraművész közreműködésével vasárnap este a zenede dísztermében. Jegyek Springer könyvkereskedésében.

Debrecen legolcsóbb bevásárlási forrása a Hajdusági férfi- és gyermekruha áruház
Piac-utca 67. Frohner-szálló épület. Bőrkabátok és öltönyök óriási választékban

Seypel kancellár budapesti útja

Bécs, dec. 13. A „Politische Korrespondenz“ arról értesül, hogy az osztrák és a magyar kormányok egyetértéssel január első napjaira állapították meg Seypel dr szövetségi kancellár budapesti látogatásának időpontját.

Ez a látogatás formaszertü viszonzása Bethlen István gróf magyar miniszterelnök annak idején tett bécsi látogatásának.

A szövetségi kancellár és Grünberger dr külügyminiszter budapesti tartózkodása az eddigi rendelkezések szerint két napra van tervezve.

Ma nyílik meg a postai nőtisztviselők bazarja

Ma délelőtt nyílik meg a debreceni posta és távirda nőtisztviselők egyesületének jótékony célú bazarja a főposta felvételi osztályán.

A bazar egy izlésesen tervezett árusító bódében van. A karácsonyi vásár a közönség fokozott figyelmét érdemli meg; az eladásra kerülő tárgyak, játékok, raffiamunkák, kézimunkák, levelezőlapok stb., a posta és távirda nőtisztviselőinek készítményei, akik az egyesület által rendezett tanfolyamokon sajátították el a játékkészítés titkát. A karácsonyi vásár megrendezéseért a főérdem Cseri Kovács Margit, az egyesület elnöke, és Széplaki Irénke, aki a tanfolyamot vezette, akik lelkes buzgalommal fáradoztak a jótékony célú vásár sikere érdekében.

A faárak megállapítása

Debrecen sz. kir. város faármegállapító bizottsága a Nyirábrány vasúti állomáson át behozott oláh import tűzifára a következő tájékoztató árakat állapította meg:

10.000 kgr-ként (vagonként) ab Debrecen vasúti állomás 85.400 korona 10.000 kgr-ként ab fátélep vagon tételben és viszonteladónak 94.200 korona. Mázsánként aprítatlan állapotban ab fátélep 970 korona. Mázsánként ab fátélep aprított állapotban 1.120 korona. Különként aprított állapotban a kiskereskedőnél 13.50 korona.

A Biharkeresztes állomáson át behozott fa ára 100 mázsánként 3000 koronával, a Kötgyán állomáson át hozott fa ára 100 mázsánként 9000 koronával drágább. Ehez képest ugyanebben az arányban drágább a mázsás és kilós tételekben eladott fa ára is.

Egy vagon hasáb tűzifában legfeljebb 10 százalék dorong lehet. Import dorong tűzifa ára 10 százalékkal olcsóbb. Amennyiben a tűzifa házhoz szállítva kerül eladásra, a házhoz szállítási, lerakási és pincébe hordási költségek felszámíthatók. Aki belőldről behozott tűzifát kíván forgalomba hozni, tartozik azt a faármegállapító bizottsághoz bejelenteni.

A megállapított árak csak tájékoztatás jellegével bírnak s jogában áll úgy a vevőnek, mint az eladónak a tájékoztató ártól eltérő árak fizetése vagy követelése esetében a saját értelemének felülvizsgálását az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságnál a faátvételt követő 14 napon belül kérelmezni.

— NAPSUGÁR vagyonmentő-árveres ma délután háromkor Piac-utca 10.

— Izzelje meg Albert konyháját. Olcsó és kitűnő, az már igen!

Debrecen Méliusz Juhász Péter emlékéért

A tiszántuli ref. egyházkerület közgyűlése

Szokatlan időben, december 13-án tartotta a tiszántuli református egyházkerület őszi közgyűlését a Kollegium disztermében nagy érdeklődés mellett. A közgyűlés Méliusz Juhász Péter emlékének szolt, halálának 350. évfordulóját ünnepelte a kálvinista Róma. Méliusz Péter szilárdította meg Debrecenben a kálvinista tanokat, ő fogadtatta el az 1567-i debreceni zsinaton a második helvét hitvallást, amelyről nevezték magukat századokon keresztül a magyar reformátusok.

A disztergyűlés

A közgyűlést dr Baltazár Dezső nyitotta meg imával, majd gróf Dégenfeld József emlékezett meg röviden Méliusz Péterről, halálának 350. évfordulójáról.

Ezután az új jegyző Vásáry István tette le az esküt, akit a püspök röviden üdvözölt. Vásáry hosszabb beszédben válaszolt s igazi kereszténység mibenlétét fejtegette.

Emlékezés Méliuszról

Vásáry fejtegetésének befejeztével S. Szabó József ref. főgátná-

ziumi igazgató tartott tartalmas, gondolatokban gazdag emlékbeszédet Méliusz Péterről, a debreceni püspökről.

Ismertette azt a szellemi és jellemképzőhatást, amelyet Méliusz Debrecenre gyakorolt. Méliusz — mondotta — szókimondó, erős akaratú, nyakas, meggyőződéséhez szilárdan ragaszkodó, german ember volt, aki hitvallásáért tárt, szenvedett, harcolt, de — nem engedett.

Kiváló, termékeny író is volt, utótró a magyar prózában. Prédikációit, bibliafordításait, vitáitait mind tözsgyökeres magyarsággal írta meg. Ezután egyházreformatori működését ismertette.

A lebilincselő előadás után a közgyűlés bő tárgysorozatát kezdték tárgyalni. Kiss Ferenc lelkes-főjegyző, volt nemzetgyűlési képviselő bejelentette, hogy főjegyzői tisztéről lemond. Elhatározása mellett ismételt felkérés ellenére is megmaradt. A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul lemondását.

Több kisebb ügy letárgyalása után az elnök a közgyűlést berekesztette. Este barátságos összefüvetel volt.

„Magaszkodjunk fujunk régi dicső hagyományainhoz“

A Kormányzó dunántúli diadalutja

A Kormányzó dunántúli szemle-utján szerdán reggel 9 órakor Kőszegre érkezett. A földszintű állomáson díszszázad fogadta s a város nevében Jámbrik Lajos polgármester üdvözölte a városi tanács élén. A Kormányzó az üdvözlésre közvelel szavakkal válaszolt. Ezután Hunyadi Mátyás reáinovelő intézet megtekintésére indult, majd pedig katonai szemlét tartott a laktanyában. A szemle után a városházára hajtatott, ahol a küldötségek élén a polgármester üdvözölte. A Kormányzó a következőkben válaszolt:

— Örömmel hallottam annak az óhajnak kifejezését, hogy *tűnjék el a magyart a magyartól elválasztó ellentét, félreállítás, egyenlenség* és a szebb jövő előkészítésére fogjunk össze a honmentő munkában. Ez a város már a középkorban végig szenvedte a határvarak kálváriáját, de a szenvedések megacélozták az utódokat és így vált Kőszeg vára a mohácsi vész után Európa kultúrájának egyik megvédőjévé.

Hazánk az utolsó időben ismét sokat szenvedett. Egész láncolatlan ment keresztül a szenvedésekre, Bizom benne, hogy a szenvedések megacélozzák minden magyar lelkét arra a nagy munkára, amelyet a gondviselés a nemzetjövőjének biztosítása érdekében a mostani nemzedékre bízott. Ugy látom, hogy önök tudják, mi ma a haza iránti legfontosabb kötelesség és méltók akarnak maradni a mult dicső példájához

Csak azt kérem, *tartsák meg és ápolják továbbra is a haza iránti szeretetet, s a jövőbe vetett rendíthetetlen hitet az egymásra utaltság és az összetartás érzését.* Nagyon köszönöm az üdvözlő szavakat.

Ezután a műegyesületek nevében Szederkényi Iona gyönyörű csokrot adott át a Kormányzónak, aki hoszu ideig elbeszélgetett a küldötségek tag-

jaival, majd az állomásra hajtatott, ahonnan a vonat 11 órakor indult Sárvárra.

Sárváron

A Kormányzó különvonata 12 óra 30 perckor érkezett Sárvárra. A pályaudvaron a városi hatóság és nagyszámu közönség élén dr Holczner Dezső dr helyettes főszolgabíró üdvözölte.

Örömmel veszem tudomásul, — válaszolt beszédére a Kormányzó — hogy a járás közönsége siet munkájával és áldozatkészségével az újjáépítés nagy munkájában részt venni. Legyenek meggyőződve, hogy e hazafias törekvésükben mindenkor számíthatnak támogatásomra.

A Kormányzó ezután kíséretével a városháza előtti térre hajtatott, ahol megszemlélte a kivonult tűzoltóságot és az ifjusági tűzoltó csapatot.

Fél 1 órakor a városháza tanács-teremben a különböző egyházi és társadalmi küldötségek fogadása volt. Huszár Mihály apátplebanus üdvözölte először a Kormányzót.

A Kormányzó a következő szavakkal válaszolt.

Nagyon örülök, hogy alkalmam volt Sárvárra is eljönni. Köszönöm az üdvözlő szavakat és azok után a szép gondolatok után, amelyeket szónokuk mondott, nekem alig van mondani valóm, csak arra kérem önöket, hogy ma, amikor hazánk még mindig nehéz időket él, fogjanak össze az építő munkában, tegyenek félre mindent, ami széthúzásra visz, egyszóval fujunk régi dicső hagyományainhoz magaszkodjunk és lássák meg a régi hibákat, hogy óvakodjanak tőlük.

Egynegyed 2 órakor kíséretével Ferenc bajor királyi herceg látogatására indult, aki az államfőt és kíséretét ebéden látta vendégül.

Délután 3 órakor a Kormányzó folytatta szemle útját Ozoldömök felé.

HIREK

1922 december 14. (Csütörtök)

Prot.: Szilárdka. Kath.: Nitzk.

A Meteorológiai Intézet időjósata: További hőemelkedés várható, helyenként némi csapadékkal.

Közművelődési Könyvtár nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.

Egyetem Könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig, délután 2-6-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Gésák“ operett. C) bérlet.

A Szent Erzsébet Egyesület karácsonyi vásárjának megnyitása délelőtt 10 órakor az Arany Bika mozgóban.

A tiszántuli ref. egyházkerület közgyűlésének második napja délelőtt 9 órakor a Kollegium disztermében.

A Csokonai Kör választmányi ülése délután 5 órakor a Csokonai-házban.

Napságár vagyonmentő árverés délután 3 órakor Piac-u. 10. l. e.

MOVE vagyonmentő árverés délelőtt 10-11-ig. d. u. 4-7-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel

Kössünk békét!

— fuvalázza legérzékenyebb tremoló hangján a magyarországi zsidók egyik fővezére.

Treuga-Dei, Pax-Sacra, Isten Békéje, — kontrázik hozzá egyik pacifista faji papirus. Na, hát hol van az megírva — makogja többek közt félreismerhetetlen jiddisch akcentussal — hogy a középkori intézmények közeül csak azok üjithatók fel, amelyek károsak s azok nem, amelyek hasznosak az „emberiségre“.

Rendben van Mojsze! — de ma már kissé idejét múlt ez a töpren-gés. Akkor kellett volna úgy tűnődni, mikor a szegyannte „emberiség“ egyedül az akasztófát, gyilkot, kínzókamrát s a lelküismereti véres erőszakot találta alkalmasnak arra, hogy a középkorból az istenadta jó boland magyar nép nyakára vissza-idézzé. De persze akkor ezek voltak „hasznosak az emberiségre“.

Ma pedig, amikor a keleti kegyetlenséggel megkínzott szerencsétlen áldozat eselleg rugni és harapni is talál kinyájában, elhisszük, hogy rendkívül hasznos lehetne az „emberiségre“ egy kevés kis Treuga Dei, egy szemernyi Szent Békesség, egy útlet jótékony feledés a sötét középkorból, de — ha nekünk is szabad ritudás hanghordozással élni — „hol van az megírva,“ hogy az „emberiség“ alatt okvetlenül mindég zsidót kell érteni és hogy a történelem példái közül ausgetippelt mindég csak az nyilvánították az emberiségre hasznosnak, ami a zsidóra hasznos?

Nem Mojsze! Aki nem ismert kegyelmet, az ne kérjen kegyelmet! Ez is egy rendkívül nemes lovagi regula abból a hirtelen előráncigált buta középkorból. Igaz, hogy kissé kényelmetlen az „emberiségre,“ de annál prancsolóbb erkölcsi elkötelezés az **Emberiségre** nézve.

— Rendkívüli közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága december 15-én, pénteken délelőtt 9 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatán szerepel a belügyminiszter leirata az egyszeri jótékony adó tárgyában kelt közgyűlési határozat jóváhagyásáról, a polgármesterhezlyettes jelentése a vagyonválság ügyében a főispánhoz tett előterjesztéséről és tanácsi előterjesztés az egyenes adó felszámolási bizottságban lezondas folytán megüresedett póttagsági hely betöltése tárgyában.

GÖZMOSÓJA, RUHAFESTESZET, VEGYTISZTÍTÁS

Palotai Lajosnál HÁZI MOSÁS KILÓRA EGYHÁZTÉR 5. BATHYÁNY U. 26.

Óvás

Alulírottak ezennel közhírré tesszük mindenkinék a felelősségét vállalva, hogy az u. n. Községi Pártba nem tartunk be és ezért nevünk esetleges felhasználása ellen óvást emelünk.
Debrecen, 1922. dec. 11-én.

Gelbteufelbaum Nathaniel,
Rosentkrewitz Elias,
Dornessendhauz Izidor,
Glücksthalvogel Abraham.

Az ÉME hírei. Az Ébredő Magyarok Egyesülete december 17-én, kir. közjegyző jelenlétében a nyomorgó magyar családok segélyezésére céljából sorsolást rendez. Egy sorsjegy ára 20 korona. A nyereségtárgyak értékes használati és dísz tárgyak lesznek, melyek szombaton délutántól kezdve az ÉME klubtermében megtekinthetők. Sorsjegyek az ÉME irodájában és az ébredőkönél kaphatók.

Az ébredőknek újra megalkul. Jelentkezni az ÉME irodájában (Egyház-tér 13.) lehet.

Szombaton, 16-án a klubteremben az ÉME rendes közgyűlést tart.

Az ébredők könyvtárát átszervezték s a központi irodában a hivatalos órák alatt a tagok rendelkezésére áll.

Szombaton, 16-án este 8 órai kezdettel a IV. kerületi alcsoport a karácsonyi segélyakció javára tánc- és egyéb előadást rendez a klubteremben (Uránia-mozi alatt), melyre az érdeklődőket ezúton hívja meg a rendezőség. Megjelenés egyszerű ruhában.

Az ÉME Szilveszter estéjén nagyszabású Petőfi emlékünnepeket rendez az Urániában, melynek sikerét ifj. Szele György és ifj. dr. Liszt Nándor szakavatott rendezése biztosítja.

Eljegyzés. Dudinszky Giziko urleányt Hajdubárháza eljegyezte Rózsa Dezső terménynagykereskedő Debrecen.

Beiratkozás a Tisza egyetemén. A debreceni Tisza István Tudományegyetemen a rendes beiratkozás az 1922-23 tanév II. felére 1923 január hó 7-én kezdődik és január 19-ig tart. Utólagos beiratkozásnak rektori, illetőleg dékani engedéllyel február 12-ig van helye. Részletes feltételek megtekinthetők az egyetemi rektori hirdető táblán.

Országos méhészeti kiállítás Debrecenben. A tisztviselői mezőgazdasági kamara 1923. nyarán, valószínűleg június hó végén Debrecenben országos méhészeti szakkiállítást rendez. A méhészeti egyre inkább növekvő közgazdasági jelentősége folytán e szakkereskedelmi kiállítás fontosságát kiemelni sem kell. A kiállítás a méhészetek bemutatása kivül külön osztály szolgál a méhészeti eszközök és felszerelések, továbbá a méhészeti szakoktatás, szakintézmények és szakirodalom bemutatására. A kiállítással kapcsolatban országos méhészeti tanácskozás is tervezve van, melynek gyakorlatias előadás sorozatokkal és bemutatókkal.

A disznótör alatt... Különös körülmények között követett el öngyilkossági kísérletet Hajdusoboszlón Veres Gábor 62 éves földmives. Épen disznótört ülték, mikor Veres felkapta a disznóelő kést s elakarta metszeni a torkát. Családtagjai azonban idejekorán megakadályozták, hogy kioldhassa életét s így Veres csak egy kisebb sérülést szenvedett a nyakán. Tettének oka életuntagság.

A záróra meghosszabbítása. A rendőrség figyelemzett a mutatságot, bált rendező egyesületeket, hogy záróra meghosszabbítás iránti kérelmüket nyolc nappal előbb adják be, mert most, a karácsonyi és szilveszteri mulatságok idején, nagyon felhalmozódik a sok kérvény s azok idejekorán való elintézése csak így biztosítható. A záróra meghosszabbítása iránti kérvényeket a rendőrségen I 58 sz. alatt kell beadni.

A DTE első teadélutánja. Vasárnap, december 17-én rendezi a DTE idős teadélutánját 4 órától 9 ig az Arany Bika külön termében. A zenés teadélutánon lesz kabaré, utánna tánc.

Társadalmi és egyesületi élet. Pozsony emléke. Az evangélikus Fülöp-Egyesület rendezésében a december 17-én d. u. 5 órakor az ev. templomban tartandó estély Pozsony emlékének szel. A kiváló protestáns történetíró, dr. Kovács Sándor fogja a történelmi város multját ismertetni. Az előszó mellett magas színvonalú zene és énekszámok egészítik ki a műsort.

A Szent Erzsébet Nőegylet karácsonyi vására az Arany-Bika Mozi-ban megy. Mindenemű kézimunkát és más tárgyakat, étel és italneműeket csak ott vesz át a vezetőség. A szvetter, junparkötés tanfolyam megkezdődött a Kath. népszövetségi otthon helyiségében Piac-utca 68. d. u. 3-5 ig.

A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete (alakult mint Kereskedő Ifjak Társulata 1867-ben) 1923 január 6-án tartja meg a Bika dísztermében szokásos zártkörű táncestélyét, melynek sikerén több, mint 300 tagu rendezőség táradozik.

A ref. polgári, leány középiskola tanítónőképző (Dóczy intézet) által vasárnap délelőtt a Csokonai-színházban rendezendő Petőfi ünnepélyre az előjegyzett jegyeket péntek estig az előjegyzők részére fent írja Springer könyvkereskedő. Szombattól kezdve a ki nem váltott jegyeket a jelentkezés sorrendjében árusítják el.

A Debreceni Kálvinisták Templonegyesülete Kollégiumi Szakosztálya és a Hittanszaki Önképző Társulat december hó 15-én délután 5 órai kezdettel a Kollégium dísztermében Méliusz halálának 350. évfordulója alkalmából emlékünnepeket rendez. Bognár: Néked földön, mennyekben c. kardiát éneklé a Kántus. Megnyitó beszédet tart dr. Baltazár Dezső, Baja Mihály »Méliusz« c. költeményét szavalja Peleskey Sándor kollégiumi szenior. Emlékbeszédet tart dr. Révész Imre. Liszt III. Rapszodiáját zongorán előadja Molnár Sándor 2. th. Szaval Boda Ferenc 2. th. s végül a gályarabok énekét éneklé a Kántus. Önkéntes adományokat a Templomegyesület és a H. Ö. T. céljaira köszönettel fogadják.

A Függetlenségi Kör december 20-án az Arany Bikában jótékony-célú zártkörű táncestélyt rendez. Belépti díj személyenként 250 korona, páholy 1500 és 2000 korona. Jegyek előre válthatók a Függetlenségi Kör helyiségében Csapó-u. 17. szám.

Készül a Lucaszék. Tegnap este épen Haydu István koncertjéről jöttünk, amikor a Kossuth- és Piac-utcák sarkán örületes kopcsolás ütötte meg a fülünket. Mindjárt tudtuk, hogy most csinálják a boszorkányos Luca-széket Karácsonyra talán elkészül és aki legelőbb ráül, az lesz a zenede igazgatója. Csak egy kis ügyesség kell hozzá, semmi más. Ez ellen azután nem lesz felelősség és még törvény sem segíthet rajta. Ugy hisszük, hogy P. NAGY Zoltán lesz a legügyesebb és ő ül a Luca-székre. Ha sikerül neki rögtön attelepszik az igazgatói székre, a Luca-széket pedig megtarthatjuk magunknak...

Kormányzósértésért a bíróság előtt. Adorján József nagykalói földmives állott kedden a debreceni királyi törvényszék előtt kormányzósértés vádolgva. Adorján ugyanis az ősszel kapatos állapotban az italmérés korlátozásán felindulva, durva szidalmakkal illette a Kormányzót, szerinte minden bajnak okát. A tárgyalás folyamán védője terhelte a kérésére a törvényszék elrendelte elmebeli állapotának megvizsgálását.

A jogrenddel elégedetlenkedő zsidó kereskedő letartóztatott a csendőrnél. Csengerben a mult héten egy csendőr járőr kereste Rosien Mihály ottani kereskedő italmérését, hogy a helyiségek tisztasága felől meggyőződjene. A kereskedő oly kifejezést ellenszenvvel és barátság-talanul fogadta őket, hogy kénytelenek voltak öt tisztességes viselkedésre inteni. Erre Rosien durva hangon kezdte az állítólagos zsidó-üldözéseket emlegetni és a fönnálló jogrendre tett gyaldzó nyilatkozatokat. A békétlenkedő izraelitát behozták Debrecenbe, ahol Preniesberger Jenő vizsgálóbíró kihallgatása után letartóztatásba helyezte.

Izgatás vádjá alól felmentett színész. A debreceni királyi törvényszék kedden délelőtt tárgyalta Kellner Kolos Ernő 21 éves színész bünyjét, ki izgatás vádjával terhelve állott a bíróság előtt. Kellner 1921 júliusában Nyírmadán és Mandokon egy vándorszínésztrupp társaságában kabaréelőadásokba véve részt, több alkalommal elszavalta Gyóni Géza-nak »Caesar én nem megyek« című forradalmi izé költeményét. Az ottani rendőrség szavalatát célzatos-nak vette és a művészt letartóztatta. A bírósága vádat nem látta megállapíthatónak, Kellnert felmentette.

SZINHÁZ

Színházak és mozgószínházak közleményei
Markovics Bandi játssa **Magnás Miskál** szombat délután! A Césár e heti esti előadásaira példátlanul élénk az érdeklődés. Halassy Mariska vasárnap délután **Magdolnát** kuralja!

Hétfői operetpremier: **Babavásár.**
A **Napisten bosszút áll**, párisi Gaumont film, egy fakir története 6 felvonásban ma utoljára az Apollóban.
A **vihar**, nagy attrakció, pénteken az Apollóban.

Rövid hírek a nagyvilágból

Elsülyedt egy város Mod na közeleiben talajsülyedés következtében. A kis város, **Piandellagotti** teljesen eltűnt a földszínéről. — **Büntető eljárás** indítottak a csehek **Hidvégi Károly** pozsonyi jezsuita lelkész ellen azon a címen, hogy izgatott a cseh állam ellen, amennyiben szent beszédében a cseh államot rabló és betörő államnak nevezte s amely államra az a sors vár, mint a régi Rómára. — A **tanítógyesületek** országos szövetsége memorandum-ban kérte a kultuszminisztertől, hogy nyissa meg számukra a VII. és VI. fizetési osztályt is. — **Kardlappal és szuronnal** verte szét a rendőség a lengyel köztársaság új elnökének beiktatásán a tüntető nacionalista tömeget. Az új államfőt is csak az ulánusok mentették ki veszedelmes helyzetéből, amikor diszhirtón az eskütételre ment. — **Zátonyra** jutott a **Tegethoff** cirkáló, amely a monarchia bukása után az olaszok birtokába került. — **Egy francia tanár**, Languevin olyan készüléket talált fel, amelynek segítségével el lehet kerülni a tengeri hajók zátonyra jutását. A készülék a hallhatónál magasabb rezgés számú hullámok felhasználásán alapszik. — **Klebensberg** Kunó gróf külügyminiszter is elismerését fejezte ki a Kormányzó sikerült mellszobra felett. — **Nagy tüntetést** rendezett Londonban az alsóbb folyosóján ötven munkanélküli. A tüntetők a »Vörös zászló« című dalt énekeltek. A rendőség rövidesen eltávolította őket.

MŰVÉSZET

Haydu István hangversenye. Szombaton este annak a magyar művészeknek grandiózus játékában gyönyörködünk, akit Debrecen város büles és zenekedelő magisztrátusa nem talált méltónak a városi zenede igazgatói állására. **Haydu István** koncertje azonban bizonyította, hogy Debrecen keresztyén társadalma egy szívvel, egy lélekkel ragaszkodik nagynevű szülöttjéhez, akinek magyaros temperamentuma nagy intelligenciával és igaz művészetével párosul.

A zenede dísztermét színtiltig megtöltö a közönség **Haydu István** belépésekor felállott helyéről és tapsviharral köszöntötte a művészt.

Előszőr Ariosti szonátáját halottuk. A két tételes versenyműnek szépségeit finom átérzéssel tolmácsolta. **Saint-Saens** híres művének előadásával technikai készségét és stílusérékét bizonyította be, — majd **Schuman** Trüameri-át játszotta ráadáskepen olyan lirai finomsággal, amilyennel a nagy zeneköltő megírta apróságát. **Popper** Dávid orosz fantáziáját biztos technikával és könnyedséggel adta elő, ebben nyújtott legmaradandóbbat. **Wesprény** Andor szép bölcsődalát pedig, — melyet most hallottunk előszőr gordonkán — kétszer is eljátszotta a közönség nagy tetszésétől kísérve.

A zongora kíséretet **Becht József** zongoraművész látta el általános feltűnést kelteve diszkrét és pontos játékkal.

Az előkelő közönség soraiban együtt láthatuk Debrecen keresztyén közönségének legkiválóbb tagjait. **A városi tanács** azonban — **Vargha Elemér** kivételével — szerényen

Jost cukrászdában (Kossuth-utca) min-dennap d. u. 5-7-ig **zenés teadélután**
Alkalmi torta- parfait és fagyalt. Megrendeléseket állandóan elfogad. Mikulásokban, bonbonokban nagy választék.

GOLD CREAM GYÓGYSZAPPAN
FINOMIT FEHÉRIT
Dr. Rex Drogeria DEBRECEN, Város ház épület

MAYER divatáruház
Piac-utca 18. sz. (Tisza palota.)
megnyilt,

ahol a legdivatosabb költői k bálók, szvetterek, keztük, a legfinomabb selyem-, flór- és fátöl harisny k minden elképzelhető szíubon, minőségben a legjutányosabb áron kaphatók.

távolmaradt. Még a kultúrtaácsnok sem jött el megnézni azt a szívből fakadt ünnepeltetést, mely minden bizonyítványnál és zenebizottsági felszólalásnál szebben minősítette Haydu Istvánt az igazgatói állásra. Még csak annyit jegyzünk meg az igazság kedvéért, hogy ezt a hangversenyt is a Forgalmi Bank rendezte — most az egyszer keresztyén közönség számára. (In.)

KÖZGAZDASÁG

Közgazdasági szemle

A budapesti értékpiacon ma nem volt hivatalos forgalom. A gazdasági helyzet kedvező megítélése folytán fellépett erős vételekdv a bécsi értéktőzsdén bonyolította le vásárlásait, úgy, hogy egyrészt a bécsi piacon magyar értékben erős tőss indult meg, ami e után az osztrák papírokat is megával ragadta, másrészt a budapesti magán forgalom is mindvégig bizakodó hangulatban folyt le. Tegnap már vázolt okokon kívül erős lökést adott a hosszullámnak a

Londoni konferencia

legalább is annyiban, hogy Poincaré utólag sikorult egyelőre el tántorítani a Ruhr vidék azonnali megszállásának tervétől. Anglia mérséklő politikájának ez bár minden esetre pillanatnyi eredménye, de mégis a német ipari értékekre szilárdítólag hatott.

A berlini értéktőzsdén

a külföldi devizák nagyarányu esése dacára is a nehéz német ipari értékek tovább javultak. A közép európai gazdasági helyzetnek pillanatnyilag kedvezőtlen alakulása még a prágai értéktőzsdén is barátságos hangulatot teremtett, ahol pedig az összes értékpapírok már hónapok óta morzsolódnak lefelé. Az angol politika ügylatszik kezdi már visszanyerni a világ gazdaságban a vezető szerepet, amit az angol fontnak rohamos javulása mindennél jobban bizonyít. A 2550 es svájci frank arányu paritástól az angol fontot csak egy árnyalat választja el.

A budapesti terménytőzsdén

ma ugyancsak nagyfokú szilárdság volt észlelhető, főleg kenyérmagvak iránt mutatkozott élénk érdeklődés, tekintettel arra, hogy a malmok a karácsonyi ünnepek közeledtére a liszt fogyasztás várható megélénkülésére való tekintettel, nagyobb tételeket vásárolnak. A világpiac irányzatának mult héten megindult megszilárdulása a magyar piacon sem maradt hatás nélkül.

Az amerikai piacokról a dollár lanyhasága következtében újabb szilárdulás előjelei érkeznek s a malmok sietnek a karácsonyi gabona szükségletüket még lehetőleg olcsó áron biztosítani. Ugyancsak a karácsonyi ünnepek folytán megélénkülő keresletnek tudható be az állatvásárlások, főleg a sertéspiac szilárdsága is. A karácsonyi konjunktura elmúlása természetesen reakciót fog kiváltani.

A magyar korona paritásai svájci frankokban ma a következők voltak: Zürichben 23, Berlinben 22.88, Bécsben 22.83, Prágában 22.62, Budapesten 22.35.

Az állatszavatosságról — mint a Magyar S-övetkezés írja — törvényjavaslatot terjesztett az igazságügy-miniszter a nemzetgyűlés elé, amely-

lyel a gazdatársadalom régi kívánóságának tesz eleget. A szavatossági határidő a törvényjavaslat szerint nem hat hó, hanem hat hét s az elévülési idő is megfelelően megrövidül, valamint a szavatosság köre is szabatosabban van megállapítva.

A rozsváluta Németországban. Tudvalevőleg a német márka érték hullámzása a legutóbbi időben még nagyobb volt, mint a mi koronánké. Ennek folytán Németország is azokkal a nehézségekkel küzd, mint mi, amelyeknek a megszüntetése érdekében a mezőgazdaságban a rozsválutával kísérleteznek. A gondolat gyakorlati megvalósítása nagyjában megegyezik a nálunk a földbérleteknél meghonosodott eljárással, a németek azonban ennél tovább is mennek, amennyiben egy 6 millió alptökével bíró pénzügyeseti létesítettek, amely rozsválutában ad kölcsönöket.

A tisztességtelen verseny elleni törvény megalkotását erkölcsi szempontból a hazai közgazdasági élet szinte átháríthatatlan akadály volt az, hogy a tisztességtelen verseny mindenre kiterjedő és kimerítő meghatározását szinte lehetetlenség megadni.

Ezért volt szükséges a törvénybe is fölvenni az u. n. generális klauzulát, mely a tisztességtelen verseny mondhatni minden elképzelhető formáját felöleli, amely módot ad arra, hogy a bírói gyakorlat kellő rugékonysággal a tisztességtelen verseny minden elképzelhető megnyilvánulása ellen magánjogi védelmet adjon. Ezzel szemben a tisztességtelen versenynek jellegzetes és kiforrott tényálladéka (szédelő feldicsérés, bitórlás és utánzás, hírnévrontás és hitelrontás, üzleti és üzemi titok megsértése) nemcsak magánjogi, hanem büntetőjogi következményekkel is járnak.

A kereskedelmi és iparkamarákat a törvény alapján indítható eljárásba bevonják, mivel ugy a polgári, mint büntető ügyekben, a bíróság a kamarákat hivatalból értesíti, hogy képviselője által a kereskedelem és ipar tisztosságát és tisztaságát ellenőrizhesse. A kamarák perenkívüli ügyekben választott bíróságokat létesíthetnek, olyan ügyek elintézésére, amelyekben a felperes keresete csupán a panaszított tevékenység abbahagyására irányul.

A kamarák bekapcsolása azzal az üdvös eredménnyel fog jární, hogy az ügyeket szakszerűen, az életben nyilatkozó felfogásnak megfelelően fogják elintézni.

A TŐZSDE

Magyar korona: 23.

Zürichi nyitás: Bodin 0.64, Holland 212, Newyork 528 1/2, London 2449, Páris 3735, Milano 263 1/2, Prága 7675, Budapest 028, Zágráb 165, Varsó 3 1/4, Bécs 74 1/2, osztrák bélyegzett 76, Szófia 395.

Zürichi zárlat: Berlin 6 1/2, Holland 21205, Newyork 528, Páris 3740, London 2499, Milano 263 1/2, Prága 1665 Budapest 23, Zágráb 165, Bukarest 320, Varsó 3 1/4, Bécs 75, osztrák bélyegzett 76, Szófia —.

Devizaközpont hívat. Árfolyamai. Dinar 290-860, Amsterdam hollandi forint 933-63, Bukarest lei 1425-1525.

Illatszerek, szappanok, manikür és fésű készletek legszebb választékban
Dr Rex Drogeria Debrecen
VÁROSHÁZ ÉPÜLET.

London angol font 10775-11075, Berlin márka 30-33, Prága szokol 7350-7750, Zágráb 675715, Varsó lengyel márka 1425-1525, Többi változatlan.

Nemesfémpiac

Ezüst korona 170, 2 koronás 340, forintos 420, 5 koronás 850, arany 10 koronás 4200, 20 koronás 8400.

Terménytőzsde zárlat.

Bár a fővárosi malmok ma sem vásároltak, a terménytőzsde forgalma szilárd irányzat mellett bonyolódott le. A vidéki malmok emelkedő áron vásároltak. A kenyérmagvak közül a buza a tegnapihoz képest 100-150, a rozs 100 ponttal drágult, a takarmánycikkék közül élénk forgalom volt tengeriben, a többi cikkekből csak néhány vagont kötöttek.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 10000 50, egyéb 9970-10000 78 kilós tiszavidéki 10150-250, egyéb 10050-10150, rozs 6900-7000, tak. árpa 6700-800, sörárpa 7100-800, köles 8000 500, zab 6500-600, tengeri 5900-600, repce 13000-500, korpa 4500-600.

Videkünkörül előfordult kötések: Buza 10200 Nyiregyháza, rozs 6725 Mátészalka, zab 6550 ab Budapest, tengeri esőves 125 bud. par. morzsolt tengeri 5975 bud. közraktár, 7000 február végére, 5900 dec. végére ab állomás.

Ferencvárosi sertésjelentés.

Déli hivatalos Szabadvásári maradvány 619 sertés, érkezett 368, eladott 105.

Árak: Zsirtsertés könnyű 440-49, fiatal nehéz 460-80.

Zártságári maradvány 125, érkezett 3, eladott 20.

Árak: zsírse tés fiatal nehéz 380-480.

Esti magánforgalom.

Értékpapírok: Rima 10800-900, Salgó 37500-800, Államv. 26500-700, Közveti 88500-4000, Lipták 4075, Trust 1700. Szilárd. Termények: buza 10100-200, rozs 5800-900, t. árpa 6700-800, s. árpa 7200, sz. tengeri 5800-900, januára 6700-800, zab 6100, es. tengeri 4000-100. Sertés: 1 fiatal nehéz 480-95.

Felelős szerkesztő: Kolosváry-Boresa Mihály

Kiadó: A Hajdúföld Lapkiadó Vállalat

Apró hirdetések

Rón József
kés és műszerműves Debrecen.
Széchenyi-u. 1.

„Béke” áruház.

Szent Anna-utca 5.
140 szál kabátosztó 850
140 - gyapjaszár. 1800
85 - kolengyevész. 405
Angolzeppír 575
Zsinórvezet 398
Hárisnya 250
Kerztyű 180
Sálkendő 2000
1 pár jó női hárisnya 190
Sok maradék igen olcsón,
Menekültek, tisztv. kedvezményben.

Bélyegzőgyár
és vésőintézet
PAULÓ I.
Szentgyörgyi-u. 22.
Telefon: 22-88.

Posztó
hulladékok, nyulbőrt
vásárol magas áron.
Libányi Debrecen,
Péterfia 4.

Vasabroncs
van eladó kisebb
nagyobb mennyiségben
lapunk kiadó-
hivat. lában Piac-u.
59. szám.

Mivel díszítsük
karácsonyfáinkat?

a Hortobágyvidéki Méhészeti RT. kiváló finom, egészséges, szintiszta mézből készült mézes tésztaival és teásüteményeivel melyek kaphatók a Szent Erzsébet négy-let karácsonyi vásárlán (Arany színház) és a E. T. raktárhelyiségében mindennap d. e. 8-10 ig és d. u. 1-3 óra között Péterfia 42. Keresztépület.

Figyelmeztetés!

Nagy nyersanyagkészleteink módok adtak arra, hogy a kereskedelmet legnyegesen olcsóbb áron elláthassuk a kiváló terpentines „Pyram” cipőkrámmal. A közönség saját érdekében elvelezzik, ha szükségletét sürgősen ledezi, mert, ha a kereskedők készletei kifognak, már csak jóval drágábban lesz beszerezhető a „Pyram”. a gyári árak már is magasabbak és további árváltozások várhatók. A terpentines „Pyram” évekig eltehető, s a gyári — mely e szakmában a legelső és legnagyobb — garantálja, hogy a mai „Pyram” cipőkrámmal jobbat tökéletesebbet s a cipőre előnyösebbet előállítani nem lehet.

BENES TESTVÉREK
VEGYÉSZETI GYÁR RT.
Győr, Budapest, Temesvár, Wien.

Férfi és női

KALAPOK
ALAKÍTÁSÁT
ÉS FESZTÉSÉT
SZAKSZERŰEN
ÉS GYORSAN
ESZKÖZÖLNEK

KÉSZÁRU
KAPHATÓ

M. NAGY MIHÁLYNÁL Péterfia-utca 8. sz. alatt.

Ramminger hölgytársaság
Varga-utca 1. Varga-u. 1.

Lombfűrész készlet
a leghasznosabb karácsonyi ajándék kapható

Bészler és Dávid
vaskereskedésben, Piac-utca 7. szám.

Művészi fényképek,
jelmezöltvétel, levelezőlapok, utlevél fényképek, legszebb n
Varga fényképésznél
készülnek Piac-utca 43.

LIPTAY jékei (Szabolcs megye)

Szeszgyára és malma
elfogad 30-50 drb marhát jutányosan telelésre. Feltételek vagy személyesen vagy telefonon is megbeszélhetők.

Telefonszám: Kísvárda 110.

Hivjon meg

ha van aranya vagy ezüstje eladó, a legtöbbet én fizetek érte

Kramer Simonffy utca 17.

Nehéz az élet,
jó ruhába jární gondot ad, olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt finom férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)